

Ονήσιλος

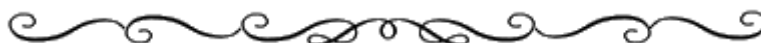

Παντελής Μηχανικός

Ο Παντελής Μηχανικός γεννήθηκε το 1926 στα Λιμνιά Αμμοχώστου και πέθανε το 1979 στο Λονδίνο. Υπήρξε άνθρωπος δημοκρατικός και ευαίσθητος στα μεγάλα προβλήματα του καιρού του. Εργάστηκε στο Τμήμα Τελωνείων Κύπρου (1949-1979). Δέχεται επιδράσεις από σύγχρονα λογοτεχνικά ρεύματα, τα αφομοιώνει και κινείται σε εντελώς προσωπικό επίπεδο. Ποιητικό έργο μεστό και αξιόλογο. Παρακολουθεί τη μοίρα της Κύπρου και την πορεία του αγώνα του λαού της. Τα θέματα της ποίησής του προέρχονται από τους αγώνες της Κύπρου, από τις διαπροσωπικές σχέσεις και τα κοινωνικά προβλήματα.

Χαρακτηριστικά της Ποίησής του

- Η ποιητική του γραφή είναι **δραματική**, με **εγγραφές στο βάθος του χρόνου και του θανάτου**.
- Ιστορεί το **βάθος της ανθρώπινης ύπαρξης** και του **εσωτερικού ρυθμού της ανθρώπινης ψυχής**.
- Υπάρχει **απελπισία** και **απόγνωση** καμιά φορά στους στίχους του. Στο βάθος ο Π. Μηχανικός, κι αν απελπίζεται πολλές φορές, κι αν φτάνει στις υπώρειες του θανάτου, **δεν είναι ο ποιητής της απαισιοδοξίας, αλλά της αξιοπρεπούς καρτερίας μπροστά στο φαινόμενο του θανάτου**.
- **Δεν επιδιώκει να εντυπωσιάσει με το λόγο του** τον αναγνώστη, ή το παιχνίδισμα του στίχου, με ηχηρές λέξεις. Ο **λόγος του είναι απλός και απέρिटτος**, με τάση στο **συγκεκριμένο** και την **αφαίρεση**. Αυτή η τάση του δίνει στο στίχο του μία **εσωτερική εκφραστικότητα** και μια **ευλυγισία στα νοήματα** του, που μπορούν απλά να **προσεγγίσουν την ψυχή του αναγνώστη** και να την **κατακτήσουν**.

Ποιος ήταν όμως ο Ονήσιλος;

Ο Ονήσιλος ήταν **αδελφός του βασιλιά της Σαλαμίνας της Κύπρου, Γόργου**. Έζησε κατά τα τέλη του 6ου και τις αρχές του 5ου αιώνα π.Χ. Επαναστάτησε εναντίον του φιλόπερση αδελφού του, και αφού τον εκθρόνισε, ένωσε όλους τους Κυπρίους (πλην των Αμαθούσιων) σε επανάσταση ενάντια στους Πέρσες (499 π.Χ.) Ο βασιλιάς των Περσών Δαρείος ο Α΄ έστειλε στόλο και πολύ στρατό για να καταπνίξει την επανάσταση. Ο Ονήσιλος ζήτησε την βοήθεια των Ιώνων, οι οποίοι έστειλαν στην Κύπρο ισχυρό στόλο. Αρχικά οι Ίωνες κέρδισαν τους Πέρσες. Στη μάχη διακρίθηκε ο Ονήσιλος που σκότωσε τον Πέρση στρατηγό Αρτύβιο. Όταν όμως ο τύραννος του Κουρίου Στασάνωρ, μαζί με τον στρατό του, απεχώρησε από την μάχη, τον ακολούθησαν και Σαλαμίνιοι οπλίτες με αποτέλεσμα η μάχη να γείρει προς τους Πέρσες. Ο Ονήσιλος, μαχόμενος απεγνωσμένα, σκοτώθηκε. Ο **Ηρόδοτος αναφέρει ότι οι Αμαθούσιοι τον αποκεφάλισαν και κρέμασαν το κεφάλι του σε δημόσια θέα. Ένα σμήνος από μέλισσες κατέφυγε στο κρανίο του Ονήσιλου και έκαναν εκεί τη φωλιά τους. Μετά από αυτό οι Αμαθούσιοι ζήτησαν χρησμό από μαντείο το οποίο τους προέτρεψε να τον θάψουν με τιμές ήρωα και να του προσφέρουν θυσίες.**¹

¹ Τὴν μὲν κεφαλὴν κατελόντας θάψαι, Ὀνησίλῳ δὲ θύειν ὡς ἥρωι ἀνά πάν ἔτος, Ἡρόδοτος

Εισαγωγικά

Το ποίημα ανήκει στην ποιητική συλλογή «Κατάθεση». Στην τρίτη και τελευταία αυτή συλλογή του ο Παντελής Μηχανικός έχει τη γεύση της στάχτης στο στόμα του. Εντούτοις όμως χρονικά είναι δικαιολογημένος, γιατί η συλλογή αυτή τυπώθηκε το 1975, δηλαδή ένα χρόνο μετά το προδοτικό πραξικόπημα και την εισβολή. Στη συλλογή αυτή ο ποιητής αναζητά τις αιτίες που προκάλεσαν το κακό και προσπαθεί να εντοπίσει τις ευθύνες του καθενός μας.

Ο Παντελής Μηχανικός, ποιητής ευσυνείδητος, με ήθος και με διάθεση αρετής κι ελευθερίας, κατόρθωσε τουλάχιστον το δύσκολο, να διασώσει την ψυχή του. Γι' αυτό και η ΚΑΤΑΘΕΣΗ της ποίησής του, και στο νησί του και στην Ελλάδα, θα διασωθεί για να μαρτυρά τη λυρική του ευαισθησία, τον πόνο και την καρτερία ενός γνήσιου ανθρώπου και ποιητή.

Ο Μηχανικός μιλά κυνικά διότι έτσι προσλαμβάνει την καθημερινότητα. Η ΚΑΤΑΘΕΣΗ αποτελεί μια δριμεία επίκριση της σήψης, της συμφεροντολογίας και του κοινωνικού ηθικισμού, καταστάσεις οι οποίες είναι άμεσα συνδεδεμένες με την έκπτωση της πολιτικής. Κύρια όμως αποτελεί μια κατάκριση της λιποταξίας από τους εθνικούς σκοπούς.

Σύγχρονο ιστορικό πλαίσιο

- Τα Χριστούγεννα του 1963 και αρχές του 1964 εκδηλώθηκε η Τουρκική ανταρσία, δηλαδή η ένοπλη εξέγερση των Τουρκοκυπρίων κατά του νόμιμου κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας, όταν για πρώτη φορά έκαναν την εμφάνισή τους τουρκικά πλοία έξω από την Κερύνεια, γεγονός που αποτελούσε μια πρώτη απειλή εισβολής που ματαιώθηκε έγκαιρα.
- Το καλοκαίρι του 1964 τουρκικά αεροπλάνα βομβάρδισαν την Τυλληρία και απειλήθηκε ξανά εισβολή. Από τότε αρχίζουν οι άγονες διακοινοτικές συνομιλίες για την επίλυση του Κυπριακού προβλήματος, οι οποίες δεν καρποφορούν, γιατί προσκρούουν σταθερά στην τουρκική αδιαλλαξία. Οι Τούρκοι προωθούν σταθερά τα διχοτομικά τους σχέδια, ενώ εμείς, οι Ελληνοκύπριοι, εμπλεκόμαστε από το 1971 σε μια εμφύλια διαμάχη η οποία κατέληξε στο πραξικόπημα της Χούντας στις 15 Ιουλίου 1974, το οποίο πέντε μόνο μέρες μετά έδωσε το πρόσχημα για την, από καιρό προετοιμαζόμενη, εισβολή των Τούρκων στις 20 Ιουλίου 1974.

Επομένως, 1964 - 1974 ήταν μια ανήσυχη δεκαετία κατά τη διάρκεια της οποίας όσα συνέβησαν προειδοποιούσαν για το ποια θα ήταν η κατάληξη της.

Ανάσταση του ποιήματος

Δίπλα μου ήτανε ο Ονήσιλος
βγαλμένος απ' την ιστορία και το θρύλο
ολοζώντανος.

Αρχιλεβέντης βασιλιάς αυτός
κρατούσε στο χέρι ό,τι του 'χε απομείνει:
ένα καύκαλο
—το δικό του κρανίο—
γεμάτο μέλισσες.

Το ποίημα αρχίζει με ένα θαύμα, με μια ανάσταση. Ο ποιητής καταργώντας τον ιστορικό χρόνο, επαναφέρει στη ζωή τον Ονήσιλο, για να τον κάνει πρωταγωνιστή στην ιστορία του. Ο Ονήσιλος, ως πρόσωπο ιστορικό αλλά ταυτόχρονα και μυθικό, καθώς περιβάλλεται από το θρύλο, στέκεται μπροστά μας ολοζώντανος για να μας δικάσει και να εκδώσει τη δική του ετυμηγορία.

Ατόφιο δείγμα της ελληνικότητας ο Ονήσιλος διαθέτει όλες τις αρετές του Έλληνα άνδρα

είναι αρχιλεβέντης, πρότυπο ομορφιάς και ήθους.

Ο ποιητής τον παρουσιάζει με μια υπερρεαλιστική εικόνα, να κρατά στο χέρι του το ίδιο του το κρανίο γεμάτο μέλισσες, πράγμα που αποτελεί υπενθύμιση των παθών του αλλά και της ιέρωσής του.

Η εικόνα αυτή έχει το πρότυπό της στις αγιογραφίες του Ιωάννη του Βαπτιστή, ο οποίος απεικονίζεται να κρατά σε δίσκο κομμένο το κεφάλι του.

Δέκα χρόνια έστελλε τις μέλισσές του ο Ονήσιλος
να μας κεντρίσουν
να μας ξυπνήσουν
να μας φέρουν ένα μήνυμα.

Δέκα χιλιάδες μέλισσες έστειλε ο Ονήσιλος
κι όλες ψοφήσανε απάνω στο γαχύ μας δέρμα
χωρίς τίποτα να νιώσουμε

Στην 3^η και 4^η στροφή, ο αυτό-κατηγορούμενος ποιητής εκπρόσωπος του λαού του, επικρίνει την παχυδερμία, την τύφλωση, την αναισθησία ενός ολόκληρου λαού, των Κυπρίων, που δεν μπόρεσε να νιώσει τα μηνύματα της Ιστορίας. Ο αγωνιστής - επαναστάτης βασιλιάς Ονήσιλος έστειλε από τα βάθη της Ιστορίας το μήνυμα της επαγρύπνησης, το μήνυμα της αγωνιστικότητας, του προβληματισμού, τις ανησυχίες αλλά εμείς δεν μπορούσαμε να το συλλάβουμε.

Βυθισμένοι στο τέλμα και ευδαιμονισμού μας, καταπιανόμασταν με άλλα πράγματα, άλλα πράγματα

μας απασχολούσαν και μας απορροφούσαν. Έτσι ο Ονήσιλος έκρουε τον κώδωνα του κινδύνου αλλά τα σήματα κινδύνου που εξέπεμπε δεν συλλαμβάνονταν, γιατί απευθύνονταν σε ὦτα μή ἀκούοντων.² Δοσμένοι στον ευδαιμονισμό, στην προσπάθεια για οικονομική ανάπτυξη, στις μεταξύ μας αντιθέσεις και στον εμφύλιο σπαραγμό, δεν δίναμε σημασία στα αλληπάλληλα μηνύματα που έστελνε ο Ονήσιλος. Κλείναμε τα μάτια και τα αυτιά και δεν θέλαμε να δούμε και να ακούσουμε τα μηνύματα των καιρών. Η έπαρσή μας έφτασε στην ὕβρη³ και η τιμωρία μας ήταν αναπόφευκτη.

² Σε ὦτα μή ἀκούοντων ⇒ σε αυτιά ανθρώπων που από αδιαφορία δεν ακούν και δεν αντιλαμβάνονται μια κατάσταση

³ Το γνωστό τραγικό σχήμα: Ὑβρις - Τίσις - Νέμεσις.

Τα «δέκα χρόνια» στα οποία αναφέρεται ο ποιητής δεν είναι άλλα από την **ταραγμένη δεκαετία του 1964 - 1974** που προηγήθηκε της εισβολής και της καταστροφής του 1974. Από το 1964 θα έπρεπε εδώ στην Κύπρο να συλλάβουμε τα μηνύματα των καιρών που μας προειδοποιούσαν για την τουρκική εισβολή και να είμαστε έτοιμοι. Παρόλο όμως που τα δυσοίωνα μηνύματα πύκνωναν στον ορίζοντα, εμείς το αγνοούσαμε και το κακό μας βρήκε απροετοίμαστους.

**Κι όταν το ποδοβολητό των βαρβάρων
έφτασε στη Σαλαμίνα
φρύαξε ο Ονήσιλος.
Άλλο δεν άντεξε.
Άρπαξε το καύκαλό του
και το θρυμματίσε απάνω στο κεφάλι μου.**

Δεν νιώσαμε τα μηνύματα των καιρών, δεν πήραμε τα μηνύματα του Ονήσιλου, **ώπου το ποδοβολητό των βαρβάρων έφτασε στη Σαλαμίνα.** Η λέξη **ποδοβολητό** συνειρμικά οδηγεί τη σκέψη μας στην ιστορική μάχη που μας περιγράφει ο Ηρόδοτος, κατά την οποία το ιππικό των Περσών συγκρούστηκε με το στρατό των Κυπρίων με επικεφαλής τον Ονήσιλο.

Σε όλο το ποίημα **πουθενά δεν αναφέρεται η λέξη «Τούρκοι».** Έτσι η λέξη **βάρβαροι** παίρνει μια **συμβολική διάσταση** είναι οι οποιοδήποτε βάρβαροι, οι οποιοδήποτε εισβολείς. Παρελθόν και παρόν ενώνονται. Οι βάρβαροι είναι οι εχθροί και οι εισβολείς του τότε αλλά και οι εχθροί και οι εισβολείς του τώρα. Ο κάμπος της Σαλαμίνας είναι ο ιστορικός χώρος όπου έδωσε την ιστορική του μάχη ο Ονήσιλος εναντίον των Περσών αλλά είναι και ολόκληρη η Κύπρος.

Η Σαλαμίνα επομένως συνεκδοχικά συμβολίζει ολόκληρη την Κύπρο.

Ο Ονήσιλος, όταν οι βάρβαροι έφτασαν στην Κύπρο, **«φρύαξε»⁴.** Αγανάκτησε, θύμωσε, γιατί αυτός είχε προβλέψει και φρόντισε να μας προειδοποιήσει, αλλά εμείς αγνοήσαμε τα σήματά του. Ο Ονήσιλος μας υποδεικνύει ότι **δεν έπρεπε να αφήσουμε τους βαρβάρους να φτάσουν ως εδώ.** Έπρεπε να είχαμε αποκωδικοποιήσει τα μηνύματά του, να επαγρυπνούμε και να δράσουμε αναλόγως.

Ο θυμός του Ονήσιλου υλοποιείται με το θρυμματισμό του κρανίου του στο κεφάλι του ποιητή.

**Κ' έγειρα νεκρός.
Άδοξος, άθλιος,
καταραμένος απ' τον Ονήσιλο.**

Το ποίημα τελειώνει με την πικρή παραδοχή της ήττας και της ευθύνης για αυτήν. Ο ποιητής δεν διαμαρτύρεται για την οργή του Ονήσιλου. Αντίθετα, **δέχεται το άδοξό του τέλος και την κατάρα που τον βαραίνει, γιατί δεν στάθηκε αντάξιος της ιστορίας και της προγονικής του παράδοσης.**

Στο πρόσωπο του ποιητή πρέπει να δούμε όλο τον Κυπριακό Ελληνισμό, γιατί όλοι έχουν την ευθύνη τους, όπως φαίνεται από το **α' πληθυντικό πρόσωπο** των στίχων:

να **μας** κεντρίσουν

.....

κι όλες ψόφησαν απάνω στο παχύ **μας** δέρμα
χωρίς τίποτα να **νιώσουμε.**

⁴ Φρυάζω ⇒ εξοργίζομαι, αγανακτώ, νευριάζω, θυμώνω

Το τέλος όμως του ποιήματος στο οποίο πλέον ο ποιητής μιλά σε ά' ενικό πρόσωπο

... στο κεφάλι μου
κι έγειρα νεκρός

εξειδικεύει την ευθύνη στους πνευματικούς ανθρώπους, στους ηγέτες του λαού που αυτοί πρώτα, αυτοί κυρίως έπρεπε να νιώσουν τα μηνύματα, αυτοί επομένως έχουν και τη μεγαλύτερη ευθύνη για το τι έχει ή δεν έχει γίνει. Το τέλος αυτό λειτουργεί ως κάθαρση με τη νέμεση, την τιμωρία δηλαδή των υπαιτίων, μια και το ποίημα αποτελεί ένα δράμα με ήρωες που έφτασαν στην 'Υβρη.

Η έννοια του χρόνου στο ποίημα

- Γενικά δεν ορίζεται ο ρεαλιστικός χρόνος της δράσης.
- Στίχοι 9-12 ⇒ Χαρακτηριστική η χρήση του παρατατικού, έστελλε, στο ρήμα, για να δηλώσει την επανάληψη, την παρατεταμένη προσπάθεια, την αγωνία για αφύπνιση και σωτηρία. Το ποίημα προσλαμβάνει ιστορική και πολιτική διάσταση. Γι' αυτό και ο αγώνας της αφύπνισης, του προβληματισμού, της μετακίνησης από την ραθυμία και αδιαφορία.
- Το «δέκα χρόνια» μπορεί να είναι τυχαίος αριθμός, το πιθανότερο όμως να εννοεί την κρίσιμη δεκαετία 1964-1974.
- Στίχος 13 ⇒ Ο αόριστος του ρήματος έστειλε δείχνει τερματισμό της προσπάθειας.
- Στίχοι 18-19 ⇒ Οι αόριστοι φρύαξε, δεν άντεξε ⇒ ο Ονήσιλος αναλαμβάνει και άμεσα πρωταγωνιστικό ρόλο και όχι πια έμμεσο.
- Στίχος 22 ⇒ Ο αόριστος έγειρα δηλώνει τη δραματική αποχώρηση του Ονήσιλου από το σκηνικό και το δεύτερο θάνατο του, εισέρχεται το στοιχείο της οργής και της κατάρας του προς τους ανάξιους, άθλιους επίγονους.

Η παρουσία του Ονήσιλου

- Η επιστροφή του στο παρόν καταλύει τον ιστορικό χρόνο
- Εξωπραγματική εμφάνιση
- Διακρίνεται η λανθάνουσα (κρυμμένη) ανάσταση και η διπλή ανάπτυξη: απ' τη μια ο ζωντανός θρύλος και από την άλλη ο νεκρός πολεμιστής, που υπονοεί ένα θάνατο που προηγήθηκε. Γι' αυτό και το καύκαλο και το κρανίο.
- Ακέφαλος κρατώντας το κρανίο του σαν άλλος Ιωάννης Βαπτιστής (Ιέρωση - Αγίωση)
- Αρχιλεβέντης ⇒ Ιδανική μορφή ηρώων από τα ομηρικά χρόνια
- Αμίλητος ⇒ Δεν μπαίνει στη διαδικασία διαλόγου
- Δικαστής ⇒ Τιμωρός

Ο ρόλος του αφηγητή

- Μάρτυρας μιας νεκρανάστασης
- Ο πνευματικός άνθρωπος που επέλεξε ο ήρωας να του αποκαλυφθεί
- Αυτοκατηγορείται
- Επικρίνει την παχυδερμία, την ηθελημένη τύφλωση, τόσο την ατομική όσο και τη συλλογική
- Δεν υπερασπίζεται τον εαυτό του
- Αναλαμβάνει τις ευθύνες του
- Τιμωρείται από την Ιστορία

Η κατακρίσιδα του ποιήματος

- Χρήση του α' ενικού προσώπου ⇒ Ο ποιητής τιμωρείται (ευθύνη στους πνευματικούς ανθρώπους, στους ηγέτες του λαού που αυτοί πρώτα έπρεπε να νιώσουν τα μηνύματα, αυτοί επομένως έχουν και τη μεγαλύτερη ευθύνη για ό,τι έγινε).
- Λειτουργεί ως κάθαρση με τη νέμεση, την τιμωρία των υπαιτίων μια και το ποιητικό κείμενο συνιστά ένα δράμα με ήρωες που έφτασαν στην ύβρη.

Τα σύμβολα του ποιήματος

Ο Ονήσιλος είναι ένα επαναστατικό σύμβολο, ο διαχρονικός ήρωας του κυπριακού αγώνα, με στόχο την ελευθερία. Ο ιερός αγώνας του προδίδεται, το κεφάλι του κρεμιέται για παραδειγματισμό και, όλως παραδόξως, ολόκληρο μελίσσι εγκαταβιώνει στην κρεμασμένη νεκροκεφαλή. Η εικόνα του μεταβάλλεται σε σύμβολο της χαμένης εθνικής ελευθερίας. Προβάλλει ως πρότυπο αρετής, αυτοθυσίας. Με τη θυσία του οδηγήθηκε στην αγίωση και την ιέρωση. Είναι ο Έλληνας της περιφέρειας που αγωνίζεται μέχρι τέλους για να διαφυλάξει τη φυλετική του ταυτότητα και αρνείται να υπηρετήσει τις οποιεσδήποτε πολιτικές σκοπιμότητες μιας συναλλαγής με τους βαρβάρους, τους εκάστοτε ισχυρούς.

Το καύκαλο συμβολίζει το θάνατο που οδηγεί όμως στην ηρωοποίηση, την αγιότητα, την ιερότητα. Ο θάνατος που προεκτείνεται στην Ανάσταση αλλά και τη Δικαίωση. Το γυμνό κρανίο είναι ο απογυμνωμένος άνθρωπος, ο απαλλαγμένος από τις κακίες των συνανθρώπων του. Αποτελεί τη μαρτυρία του εφήμερου της ζωής αλλά τονίζει εμφαντικά και τη σημασία των υψηλών αρετών, την ασημαντότητα της ενασχόλησης του ανθρώπου με την ύλη.

Οι μέλισσες είναι σύμβολο της εθνικής συνείδησης και της ομοψυχίας, των αρετών που φτιάχνουν το μέλι της Ελευθερίας. Είναι όλοι όσοι αγρυπνούν, ανησυχούν, ερωτούν σε μια εναγώνια προσπάθεια αφύπνισης όλων όσοι αδιαφορούν και υπνώττουν. Είναι ακόμα τα μηνύματα των καιρών που, ενώ συρρέουν και μας έρχονται επίμονα, εμείς τα αγνοούμε.

Βάρβαροι είναι όλοι όσοι απείλησαν τον Κυπριακό Ελληνισμό: Πέρσες, Τούρκοι, Άγγλοι⁵ και όλοι οι κατά καιρούς κατακτητές του νησιού.

Η Σαλαμίνα συμβολίζει ολόκληρη την Κύπρο και μαζί την ελληνικότητά της. Είναι ακόμη ο οριακός χώρος στον οποίο αναμετρίεται ο Ελληνισμός με τους βαρβάρους και αντιπαραβάλλεται με τη Σαλαμίνα, το ελληνικό νησί κατά τη διάρκεια των περσικών πολέμων.

Θεατρικά στοιχεία στο ποίημα

- **Δραματικότητα**
- **Ρυθμός στην εξέλιξη του δράματος** (κατάσταση - κλιμάκωση - λύση)
- **Στοιχεία από το θέατρο παραλόγου** (ο τρόπος που εμφανίζεται ο Ονήσιλος – ανυπαρξία συγκεκριμένου σκηνικού χώρου)
- **Διάλογος**, μια **δραματική αναμέτρηση** του αφηγητή και των Ελλήνων της Κύπρου με το ιστορικό παρελθόν

Εκφραστικά μέσα

- **Συμβολισμοί:** Ονήσιλος, μέλισσες, καύκαλο, ποιητής, βάρβαροι, Σαλαμίνα
- **Εικόνες:** ο Ονήσιλος ακέφαλος να κρατά το κρανίο του στο χέρι γεμάτο μέλισσες, «Άρπαξε το καύκαλό του και το θρυμματίσε απάνω στο κεφάλι μου».
- **Ειρωνεία - σαρκασμός:** «κι όλες ψοφήσανε απάνω στο παχύ μας δέρμα»
- **Επανάληψη:** «δέκα χρόνια ... Ονήσιλος», «δέκα χιλιάδες ...», «να μας»
- **Ασύνδετο σχήμα:** «να μας κεντρίσουν να μας ξυπνήσουν να μας φέρουν ένα μήνυμα», «Άδοξος, Άθλιος, καταραμένος»
- **Μεταφορές:** «Δέκα χρόνια έστελλε τις μέλισσές του ο Ονήσιλος»
- **Εξωλογικό στοιχείο:** ο Ονήσιλος ακέφαλος να κρατά το κρανίο του στο χέρι γεμάτο μέλισσες,
- **Αναχρονισμός:** ο Ονήσιλος της Αρχαϊκής εποχής ζει στο σήμερα, μιλά και οργίζεται με τον ποιητή
- **Χρήση επιθέτων:** «Άδοξος, Άθλιος, καταραμένος»

⁵ Θυμηθείτε και το ποίημα του Γ. Σεφέρη Σαλαμίνα της Κύπρος

Προβληματισμοί...

1. Να συγκρίνετε τις τρεις τελευταίες στροφές του ποιήματος του Π. Μηχανικού «Ονήσιλος» με το δραματικό μονόλογο στο τελευταίο μέρος του ποιήματος του Γ. Σεφέρη «Σαλαμίνα της Κύπρος».
2. Να συγκρίνετε τον «Αποχαιρετισμό» του Γ. Ρίτσου και τον «Ονήσιλο» του Π. Μηχανικού, όσον αφορά στους κεντρικούς ήρωες.
3. Να συγκρίνετε τον κόσμο στο κείμενο «Ψαράκι της γυάλας», του Μ. Χάκκα με τον κόσμο στον «Ονήσιλο».

Οι σημειώσεις βασίζονται στη διδακτική πρόταση
του ΕΜΕ Σπύρου Αντωνέλλου

